

ikus
pegi

Immigrazioaren
Euskal Behatokia
Observatorio Vasco
de Inmigración

eman la 2018 2020
Universidad
del País Vasco
Euskal Herriko
Unibertsitatea

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO
BERDINTASUN, JUSTIZIA
ETA GIZARTE POLITIKETAKO SALA
DEPARTAMENTO DE IGUALDAD,
JUSTICIA Y POLÍTICAS SOCIALES

■ EMAITZEN LABURPENA

BAROMETROA

Jatorri atzerritarra duten biztanleen inguruko pertzepzioak eta jarrerak

2021

Fitxa teknikoa

- Landa-azterketaren data: 2021eko martxo.
- Egindako inkestak: 600 (Konfiantza-maila = % 95, $Z = 1,96$ eta errorea = % +/- 4).
- Etxez etxeko inkesta pertsonala 18 urtetik gorakoei.
- “Esleipen proportzional” bidez estratifikatutako laginketa, habitat-tamainaren, adinaren eta sexuaren araberako kuotekin.
- Etxeen hautaketa: ausazko ibilbideen sistema.
- 39 laginketa-puntu 25 udalerritan (4 Araban, 9 Gipuzkoan eta 12 Bizkaian).

1

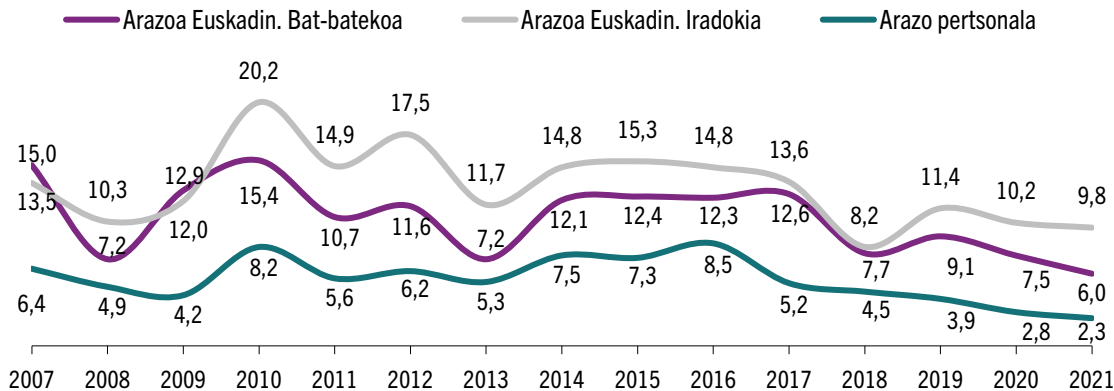
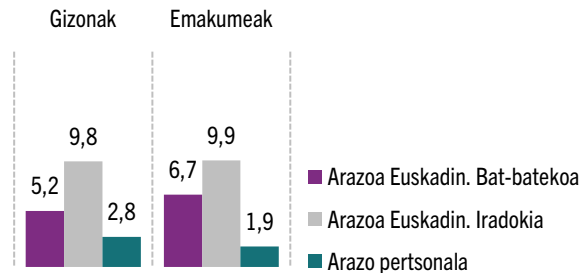
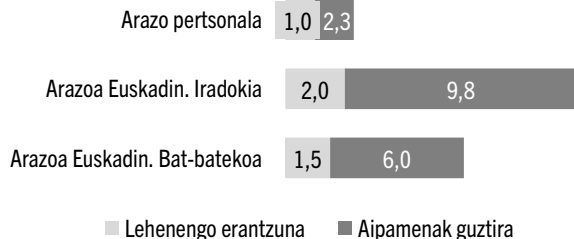

Jatorri atzerritarra duten pertsonen etorrera

- a. Jatorri atzerritarreko pertsonen presentzia arazotzat hautematea
- b. Jatorri atzerritarreko pertsonen bolumena nola hautematen den

Bilakaera: Immigrazioa Euskadiko arazotzat hautematea (bat-bateko erantzuna, erantzun iradokia eta arazo pertsonala, %), 2007-2021

2021

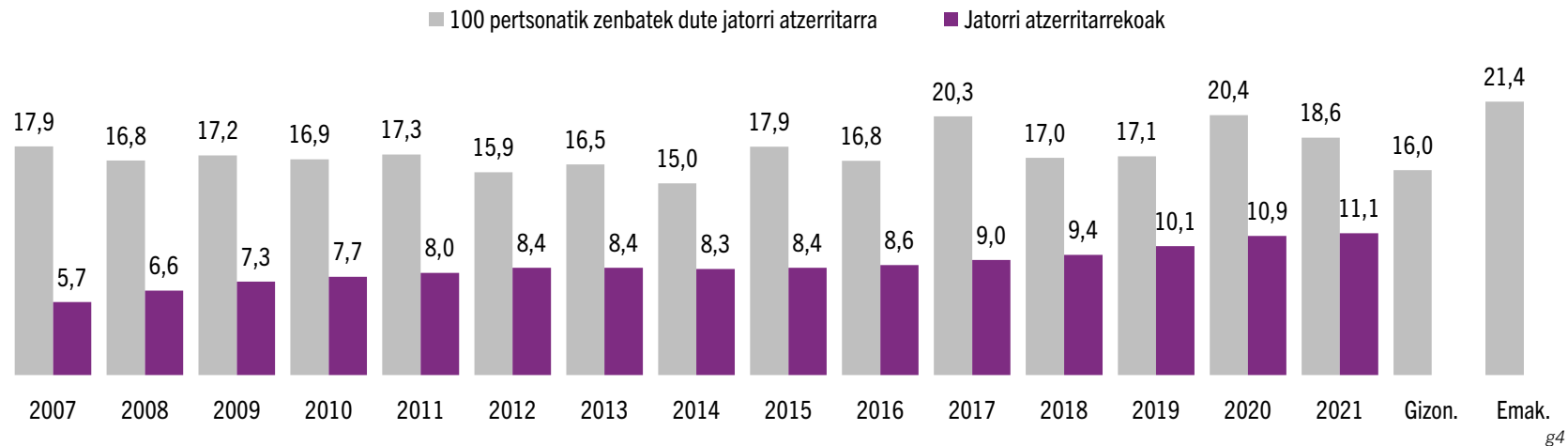

g1, g2, g25

Azken urtean behera egin du immigrazioa arazotzat hautemateko joerak, bai bat-batekoak (-1,5 puntu) eta bai iradokiak (-0,4 puntu). Horrez gain, badirudi 2008-2014 urteetako krisiaren amaieraz geroztik dagoen joerak adieraz dezakeela EAEko gizartean immigrazioa ez dela arazo esanguratsutzat hautematen.

Inkestatuena generoa kontuan izanda, emaitzek ez dute alderik erakusten estatistikoki, eta, beraz, esan dezakegu ez dagoela desberdintasunik gizonen eta emakumeen artean immigrazioa arazotzat hautematerakoan: bi kasuetan, arazotzat hartzen dutenen kopurua txikia da.

Euskadin erroldatutako atzerriko biztanleen ustezko kopurua eta kopuru erreala (%), 2007-2021

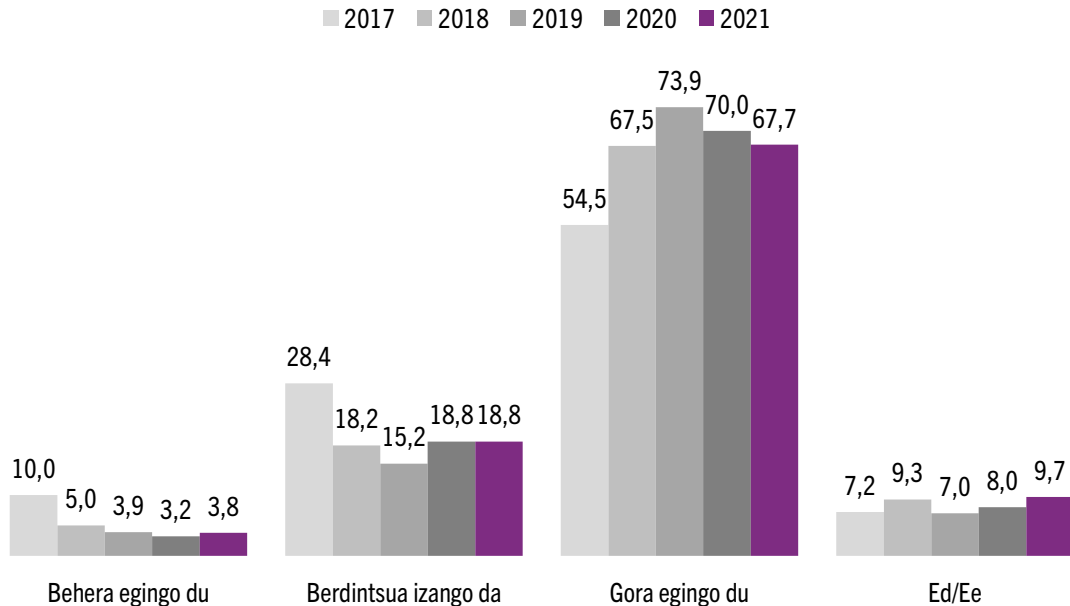

2021eko Barometroaren emaitzek erakusten dute euskal gizarteak neurritz kanpo hautematen duela EAEn bizi diren atzerritar jatorriko pertsonen bolumena. Hautemate horrek ia bikoiztu egiten du estatistika ofizialetan erroldatutako eta erregistratutako jatorri atzerritarreko pertsonen zifra.

2020 eta 2021 artean, Euskadin erroldatutako atzerritar jatorriko pertsonen ehunekoak gora egin du %11,1era arte, eta euskal gizartearen hautematea % 18,6koa da.

Generoaren arabera, azken urtean emakumeek (% 21,4) atzerritar jatorriko pertsonen kopuru handiagoa hauteman dute gizonek (% 16,0) baino.

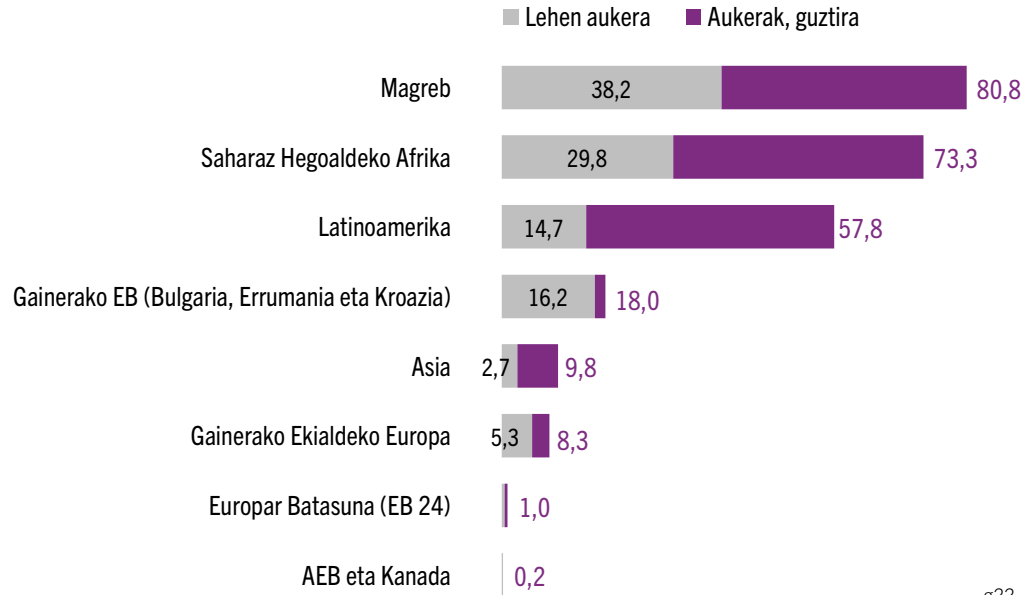
Hurrengo bost urteetako egoerari begira, immigrazioak EAEn, zure ustez..? (%), 2017-2021

Gaur egun, hamar pertsonatik zazpik uste dute datozen bost urteetan Euskadin immigrazioak gora egingo duela (% 67,7), nahiz eta ehuneko horrek behera egin duen arinki aurreko urtearekin alderatuta (-2,3 puntu). Halaber, gora egin du kopuru horrek behera egingo duela uste duten pertsonen ehunekoak (+0,6 puntu), eta antzekoa izango dela uste dutenen ehunekoa ia berdina da. Oro har, horrek adierazten digu euskal gizartea ohituta dagoela gero eta etorkin gehiago egotearekin, bai eta onartzen ari dela ere fenomeno hori egiturazkoa dela.

g21

Demagun, etorkizunean ere etorkinek EAera etortzen jarraitzen dutela. Zure ustez, nongoa izango da etorkin multzo handiena? Eta bigarren etorkin multzo handiena? Eta hirugarrena? (%)

Euskadira etorkinak iristen jarraituz gero, beren ustez zer jatorritakoak izango diren galdetuta, gehienek nagusiki magrebtarrak izango direla adierazi dute (% 80,8), Saharaz hegoaldekoak gero (% 73,3) eta latinoamerikarrak azkenik (% 57,8).

Pertzepzio hori ez dator bat datu objektiboek erakusten duten errealitatearekin; izan ere, EAera datozen atzerritar jatorriko biztanle gehienak latinoamerikarrak dira: hiru pertsonatik bi, gutxi gorabehera.

Oso gutxik uste dute Estatu Batuetakoak eta Kanadakoak (% 0,2) eta 24etako Europar Batasunekoak (% 1,0) etorriko direnik.

2

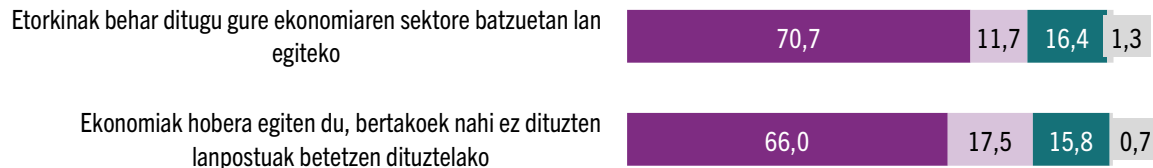
Gizarte hartzailean hautemandako ondorioak

- a. Ekonomian
- b. Ongizatean

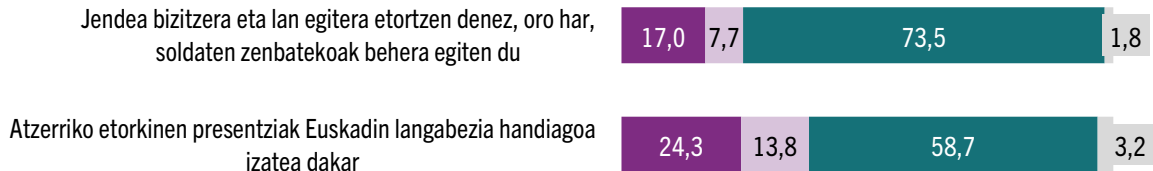
A) EKONOMIAN

■ Ados ■ Ez ados, ez kontra ■ Kontra ■ Ed/Ee

Ondorio positiboak (%)

Ondorio negatiboak (%)

g6a, g6c, g6e, g19j

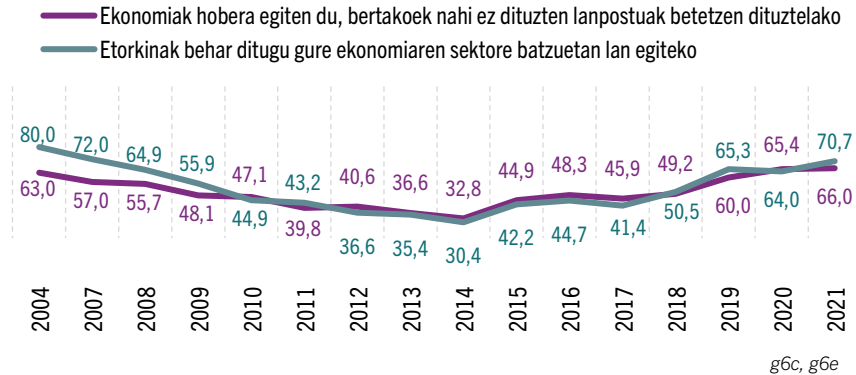
2020arekin alderatuta, gora egin du atzeritar jatorriko pertsonen heldueraren onura ekonomikoak eta lan-funtzionaltasuna hautematen duten euskal biztanleen ehunekoak.

Horrekin batera, behera egin dute soldatak immigrazioaren ondorioz jaitsi direla uste dutenen ehunekoak, nahiz eta arinki gora egin duen langabezia handitu dela uste dutenen ehunekoak (+2,1 puntu).

Edonola ere, Euskadiko biztanleek ez dizkie etorkinei “leporatzen” langabezia, enpleguaren beherakada edo soldaten murrizketa bezalako arazo ekonomikoak; are gehiago, geroz eta gehiago baloratzen dute gure ekonomiari egiten dizkioten ekarpen positiboak.

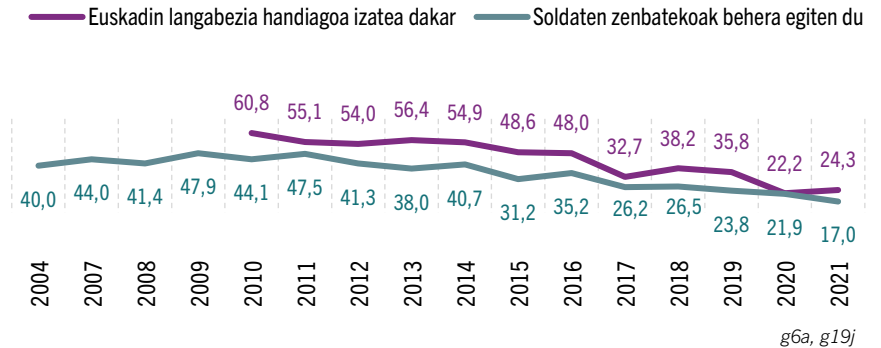
A) EKONOMIAN

Ondorio positiboak (%)

Etorkinen helduerak ekonomiarengan izan ditzakeen eragin positiboaren bilakaera negatiboa izan zen 2004 eta 2014 artean. Hala ere, urte horretatik aurrera, Euskadiko biztanleriak immigrazioaren eta ekonomiarengan dituen eraginaren ikuspegi positiboa berreskuratu zuen, eta aitortu zuten immigrazioari esker ekonomiak hobeto funtzionatzen duela, etorkinek bertakoek bete nahi ez dituzten lanpostuak betetzen dituztelako. Horrez gain, aitortzen dute etorkinak behar ditugula gure ekonomiaren sektore batzuetan lan egiteko. Are gehiago, ikusi dugu

Ondorio negatiboak (%)

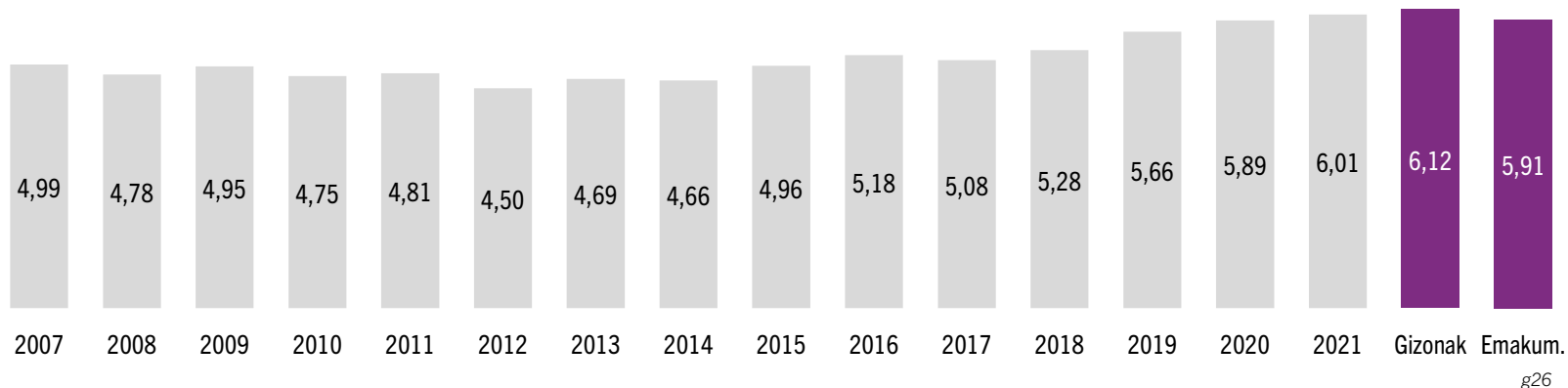
egungo pandemiaren testuinguruan ere Euskadiko biztanleek oraindik ere ikusten dutela migrazioaren eragin positiboa.

Immigranteak etortzearen ondorio negatiboak (hala nola, langabezia igotzea edo soldatak jaistea) eta haien bilakaerari dagokienez, esan daiteke gero eta gutxiago direla binomio negatibo hori onartzen dutenak, bereziki 2013-14tik aurrera.

B) ONGIZATEAN

Immigrazioak euskal gizartean dituen ondorio positibo edo negatiboaren pertzepzioa

0 puntutik (negatiboak) 10 puntura (positiboak)

Datuek erakusten dutenez, etorkinek euskal gizartean egiten duten ekarpen orokorrari buruz gero eta ikuspegi positiboagoa ari da hedatzen azken urteotan. Atzerriko immigrazioa gero eta normaltasun handiagoarekin hartzen dugula dirudi, beldur gutxiagorekin eta konfiantza gehiagorekin.

Izan ere, 2015az geroztik, eta adierazle makroekonomikoen hobekuntzarekin bat, joera gorakorra hauteman da, eta 2014tik aurrera ia puntu eta erdian hobetu da hautemate globala. Gainera, pertsona gehiagok uste dute eragin positiboak negatiboak baino gehiago direla.

Generoaren arabera bereiziz gero, kasu honetan ere ez dugu desberdintasun estatistiko nabarmenik ikusi gizon eta emakumeen artean.

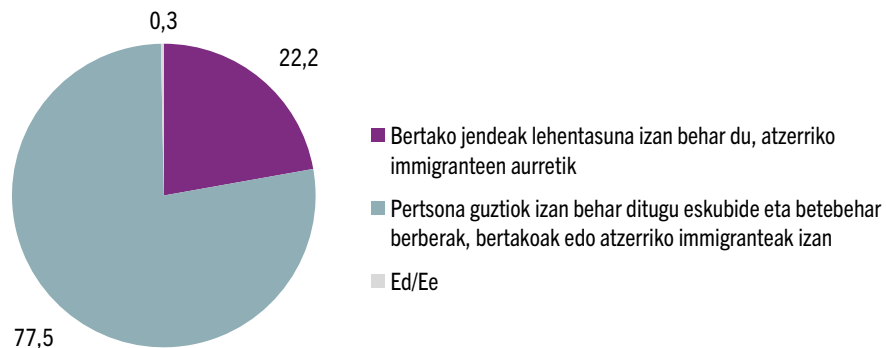
3

Eskubide eta zerbitzuak

Lehentasuna eskubideei heltzerakoan (%)

2021

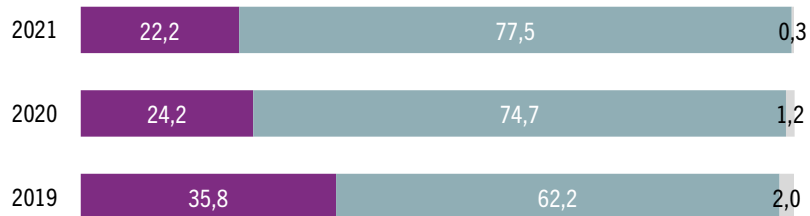
Gizonak

77,0

Emakumeak

78,0

g17

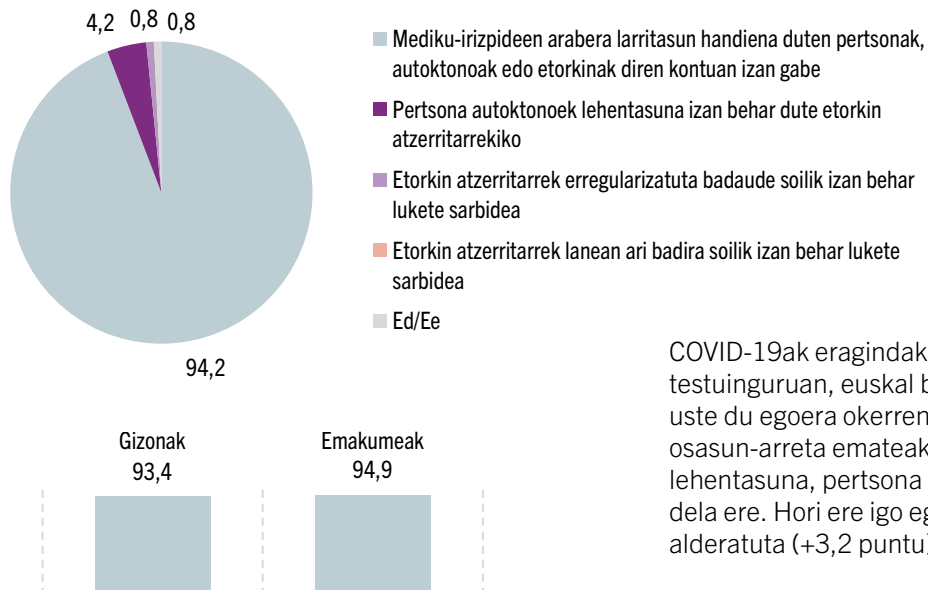
Euskal biztanleriaren gehiengoak (% 77,5) uste du guztiok, edozein delarik bakoitzaren jatorria, izan behar ditugula betebeharrak eta eskubide berberak, hala nola osasun-zerbitzua, gizarte-laguntzak edo babes ofizialeko etxebizitzak izateko aukera. Hori uste duten pertsonen ehunekoa arinki igo da 2020arekin alderatuta (+2,8 puntu).

Nolanahi ere, % 22,2k deritzo, eskubide horiek izaterakoan, lehentasuna izan behar duela bertako biztanleriak atzeritar jatorriko pertsonen aurretik.

Generoari erreparatuta, emaitzek adierazten dute ez dagoela alde esanguratsurik estatistiketan, eta, beraz, esan dezakegu gizonen eta emakumeek modu berean baloratzen dutela eskubideak izatea.

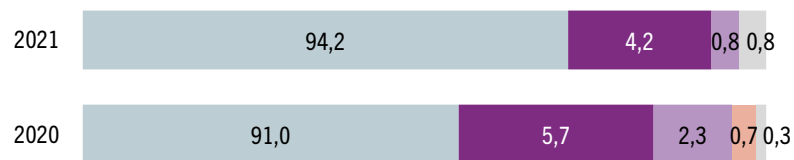
Lehentasuna osasun-zerbitzuak eskuratzeari dagokionez, COVID-19ren testuinguruan (%)

2021

g41

COVID-19ak eragindako osasun-larrialdiaren testuinguruan, euskal biztanleen % 94,2k uste du egoera okerrean dauden pertsonen osasun-arreta emateak izan behar duela lehentasuna, pertsona horien jatorria edozein dela ere. Hori ere igo egin da 2020arekin alderatuta (+3,2 puntu).

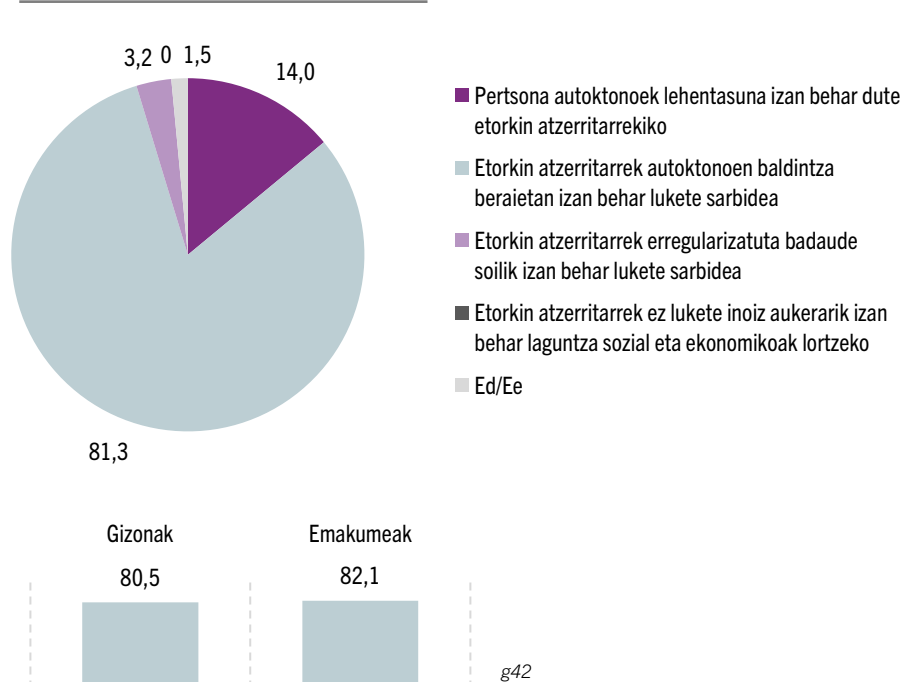

Hortik harago, biztanleen % 4,2k uste du bertako jendeak izan behar duela lehentasuna, eta % 0,8ren iritziz, legezko egoeran dauden atzerritar jatorriko pertsonak soilik artatu behar dira.

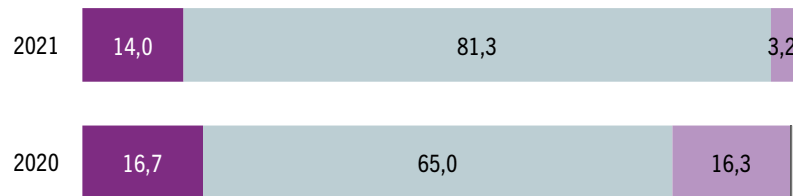
Datuak generoaren arabera aztertuz gero, ez dugu desberdintasun nabarmenik ikusi gizon eta emakumeen artean.

Lehentasuna laguntza ekonomiko eta sozialak eskuratzeari dagokionez, COVID-19ren testuinguruan (%)

2021

g42

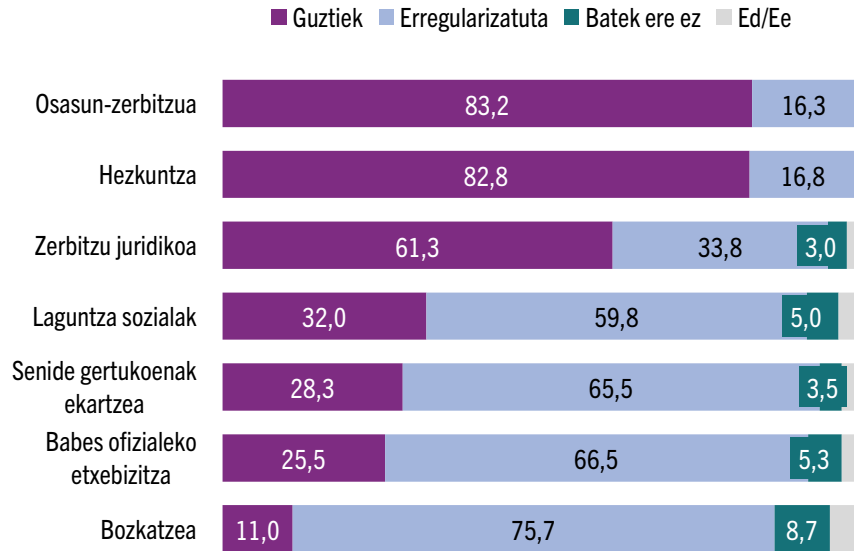

Birusak eragin dituen ondorio ekonomiko eta sozialak arintzeko martxan jarritako neurriei dagokienez, hamar pertsonatik zortzi ados daude honako ideia honekin: laguntzen sarbideak berdina izan behar du guztiontzat (aurreko urtean baino % 16,3 gehiago).

Bestalde, % 14,0k uste du lehentasuna eman behar zaiela bertako pertsonari, eta % 3,2 ados dago laguntza horiek atzerritar jatorriko pertsonari ere ematearekin, baldin eta haien egoera legezkoa bada.

Laguntza horiek eskuratzeari buruzko iritzia generoaren ikuspegitik begiraturik, ez dago desberdintasun estatistiko esanguratsurik gizonen eta emakumeen artean; biek dute pertzepzio bera.

Eskubideei heltzea eta egoera administratiboa (%)

Atzerritar jatorriko pertsonak zenbait eskubide eta zerbitzu eskuratzearekin lotuta, bertako biztanleriaren iritzia desberdina da eskubide- edo zerbitzu-motaren arabera.

Euskadiko biztanle gehienek eskubide unibertsaltzat jotzen dituzte osasuna (% 83,2) eta hezkuntza (% 82,8), eta, neurri txikiagoan, laguntza juridikoa (% 61,3). Ondorioz, eskubide horietarako sarbideak irekia izan beharko luke etorkin guztientzat, euren egoera erregularra den ala ez kontuan hartu gabe.

Hala ere, beste eskubide batzuez mintzatzen garenean (laguntza sozialak, berriz elkartea, BOE edo bozkatzeko eskubidea), Euskadiko biztanle gehienak horiek murriztearen alde daude, uste baitute soilik administrazio-egoera erregularrean daudenek erabili ditzaketela.

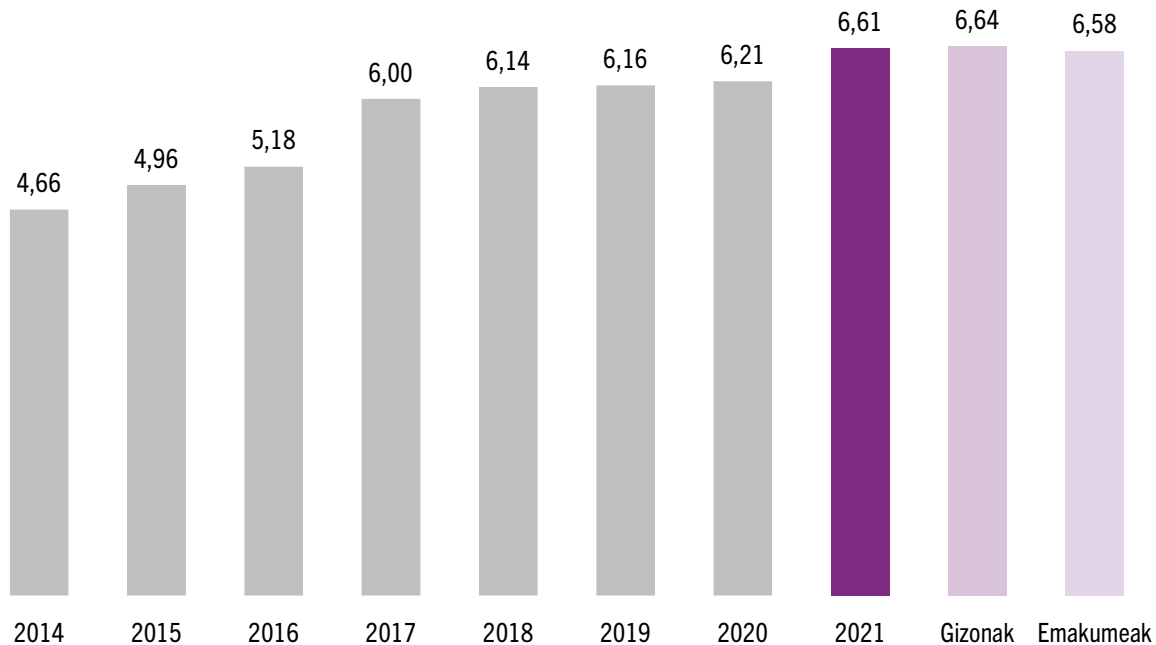
4

Bizikidetzta-ereduak eta harremanetarako espazioak

Udalerriko edo auzoko bizikidetza-giroa eta harremanak

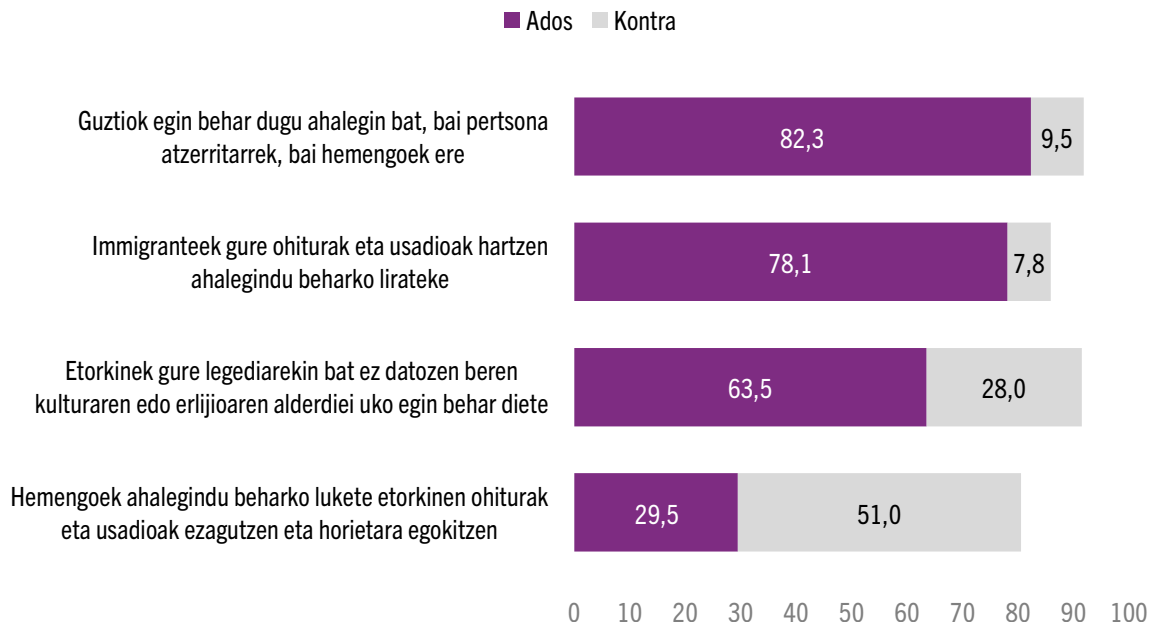
Otik (oso txarra) 10era (bikaina) bitarteko puntuazioa

Euskadiko biztanleek hautematen duten bizikidetza-giroa hobetu egin da 2014az geroztik, eta 2021ean batez besteko balorazioa 6,61 puntukoa izan da, orain arteko zifra handiena. Horrenbestez, euskal biztanleen eta atzerritarren arteko giroaren pertzepzio subjektiboa pixkanaka hobea dela esan daiteke.

Estatistiketan ez dago alde esanguratsurik gizonen eta emakumeen artean; antzeko iritzia dute.

Bizikidetzaren ereduak. Aniztasunaren kudeaketaren balorazioa (%)

g19a, 19g, 19i, 19l

Euskal gizartearen gehiengoarentzat, *a priori*, bizikidetzarako ahaleginak partekatua izan behar du (% 82,3).

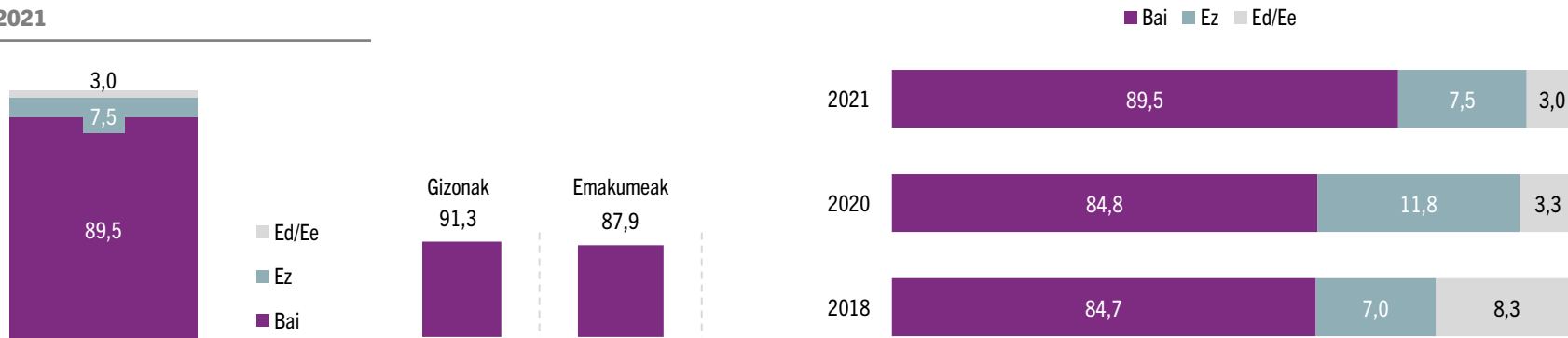
Nolanahi ere, gehiengoaren iritziz, egokitzapen-ahaleginik handiena etorkinek egin behar dute (% 78,1).

Aldiz, oso gutxi uste dute ahalegin hori bertako biztanleek egin behar dutela (% 29,5).

Era berean, gehiengoak uste du etorkinek albo batera utzi behar dituztela beren erlijio edo kulturako alderdiak, baldin eta "gure" legediarekin gatazkan badaude (% 63,5).

Etorkin atzerritarren seme-alabak, hemen, Euskadin jaiotakoak, **euskalduntzat** har daitezkeela uste al duzu? (%)

2021

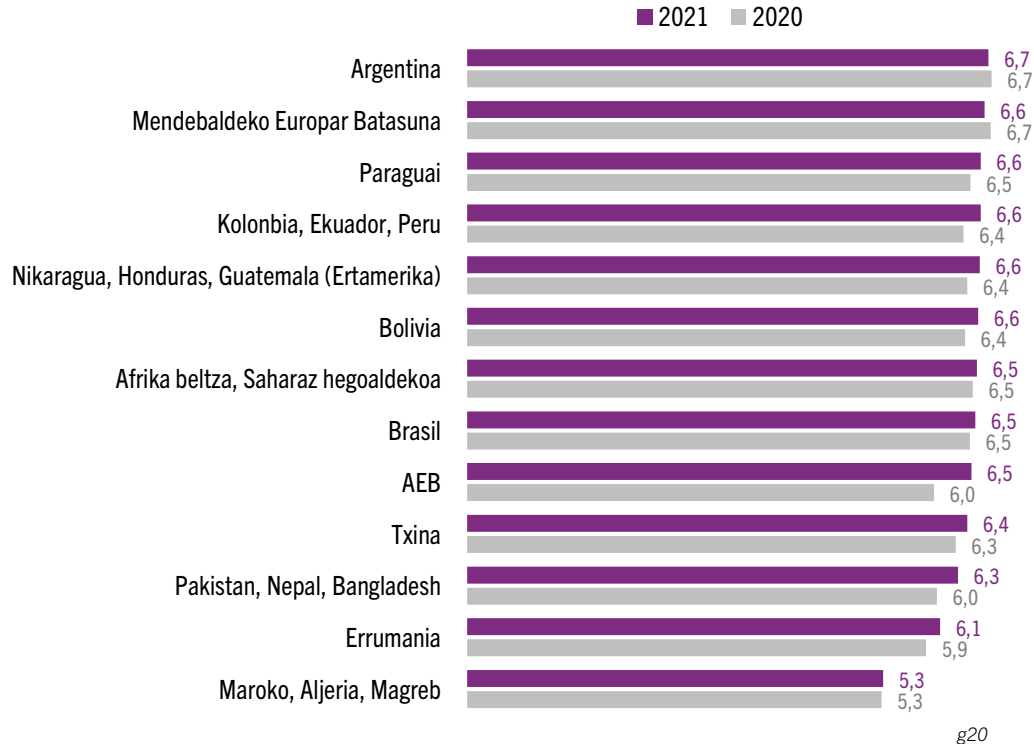
g36

Azken hamarkadetako migrazio-fluxuen ondorioz, geroz eta gehiago dira Euskadin jaio diren atzerritar gurasoen seme-alabak. Integrazio-prozesuari buruz galdetuta, euskal gizartearen gehiengo handiak uste du euskal jatorriko eta atzerritar arbasoko pertsona horiek euskaldunak direla (% 89,5); aldiz, % 7,5ek uste dute ezetz.

Datuetan sakonduz gero, ez da alde esanguratsurik ikusten estatistiketan gizonen eta emakumeen artean; atzerritar jatorriko pertsonen seme-alabei buruz duten pertzepzioa antzekoa da.

Nazionalitate nagusiekiko sinpatia-maila:

Otik (sinpatia eza) 10erako (sinpatia handia) eskala

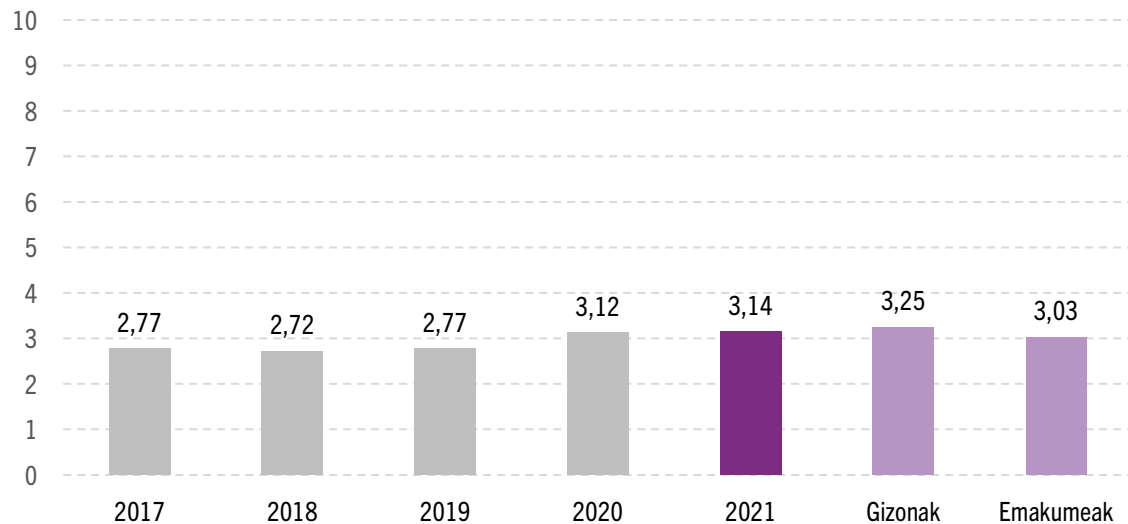

Euskal biztanleek begikotasun-maila handiagoa erakusten dute antzekoenak diren jatorriekiko, kulturalki gertuen daudenekiko. Begikotasun handiagoa dute, antza denez, pertzepzioaren arabera integratuago dauden edo integratzeko gaitasun nahiz interes handiagoa duten kolektiboekiko.

Begikotasun-maila txikiagoa dago errumaniar eta magrebtar jatorriko pertsonetikiko. Azken kolektibo horrek du, urtetik urtera, begikotasun-maila txikiena. Argi eta garbi, gure gizartetik kulturalki oso urrun dauden jatorriak dira (Maroko, Aljeria, Magreb), unibertso sinboliko oso bestelakoak eta urrunenak dituztenak.

Bilakaerari dagokionez, lehengo jatorri berberak dira oraindik ere begikotasun-maila handiena (Europako eta Argentinako biztanleak) eta txikiena (Magrebeko biztanleak) dutenak. Alabaina, oro har, aztertutako jatorri guztiekiko begikotasun-mailak bere horretan jarraitu du edo hobetu egin da azken urtean.

Islamarekiko sentimenduari dagokionez, EAeko gizarteak, zure ustez, zer sentimendu erakusten du Otik (erabateko mesfidantza) 10erako (erabateko konfiantza) eskalan?

g27

0 (erabateko mesfidantza) eta 10 (erabateko konfiantza) bitarteko eskala batean, inkesta egin zaienek uste dute euskal gizartearen jarrera islamarekiko erabat mesfidantzazkoa dela: 3,14 puntu eman dizkiote. Aurreko urtearen aldean, euskal gizartearen islamarekiko pertzepzioa apenas hobetu da (+0,02 puntu), eta ia-ia berdin etsi dio.

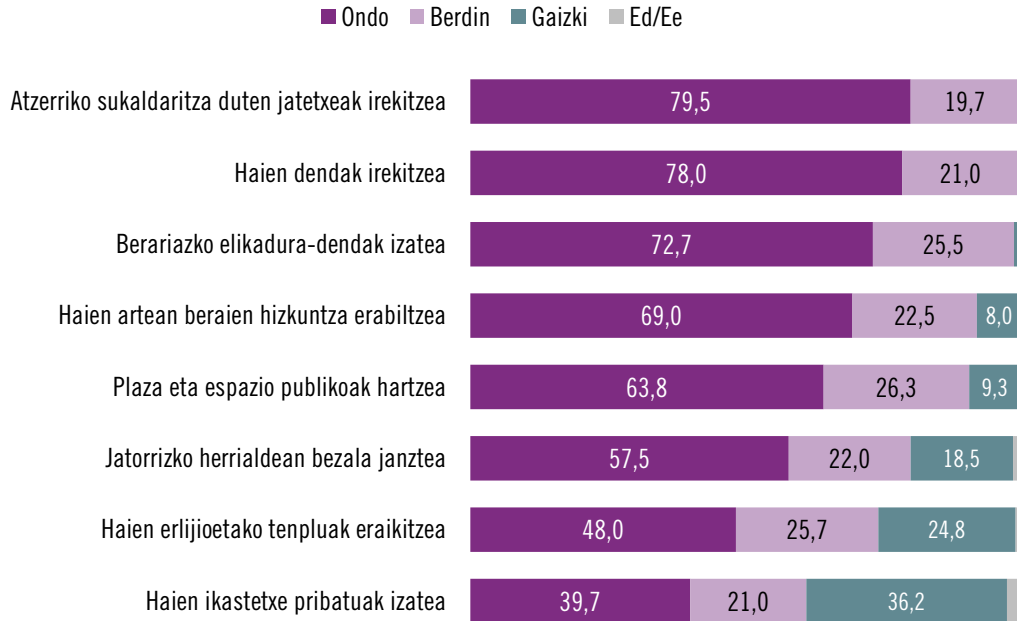
Generoaren araberako aldeei dagokienez, islamari buruz ere ez dugu alde nabarmenik ikusi estatistikoki.

5

Kultura-ereduak mantentzea

Atzerritar jatorriko biztanleen kultur-ereduen aurreko tolerantzia-maila (%)

g18

Azertzen badugu zer tolerantzia-maila duen euskal biztanleriak atzerritar jatorriko pertsonak hemen finkatzearen edo kultura-eredu batzuei eustearen ondorioz gertatu ohi diren egoera berriekiko, ikus dezakegu onarpen handiena saltokiak, jatetxeak eta elikadura-establezimenduak irekitzeak duela.

Hori horrela, beste kultura batzuetako jatetxeak edo saltokiak irekitzearekin lotutako aniztasuna oso ondo baloratzen du euskal gizarteak.

Ikus daiteke gehiago hartzen direla kontuan kultura-alderdi exotiko eta azalenekoak, sakonagoak eta funtsezkoagoak direnak baino: beren irakaskuntza-zentroak izatea, beren erlijioetarako tenpluak eraikitzea edo beren jantziekin jantzea, adibidez.

Tolerantzia-maila: janzkera-ohiturak (%)

Beste kultura eta erlijio batzuetako pertsonak EAera etortzeak besteko janzkera-ohitura batzuk sortzea eragin du. Ohitura horietako batzuei buruz zer iritzi duzun jakin nahi genuke

Kipa

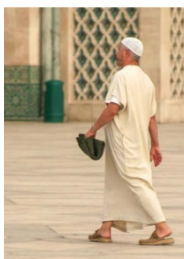
Hijaba

Txadorra

Txilaba

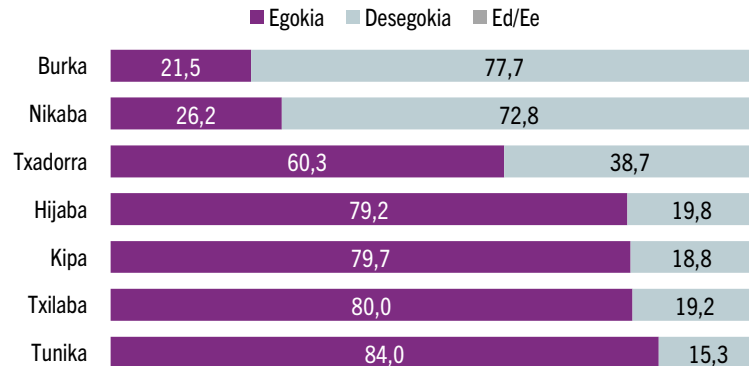
Nikaba

Burka

Tunika

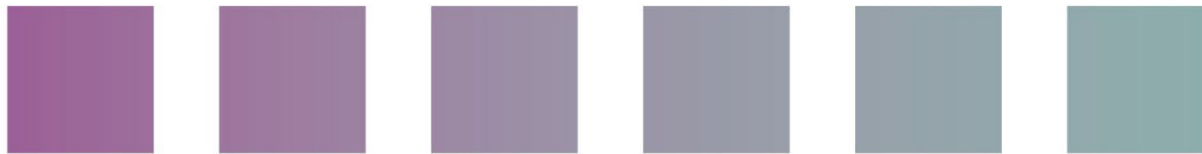

g13

Euskadira beste kultura eta erlijio batzuk iristeari dagokionez, euskal biztanleriari janzteko modu desberdinei buruz galdetutakoan, gehien-gehienei ez zaie egokia iruditzen burka janztea (% 77,7), ezta nikaba janztea ere (% 72,8), aurpegia estaltzen duten jantziak biak. Txadorra jantzita eramatearen inguruan iritzi desberdinak badaude ere, gehiengoak ontzat ematen du (% 60,3).

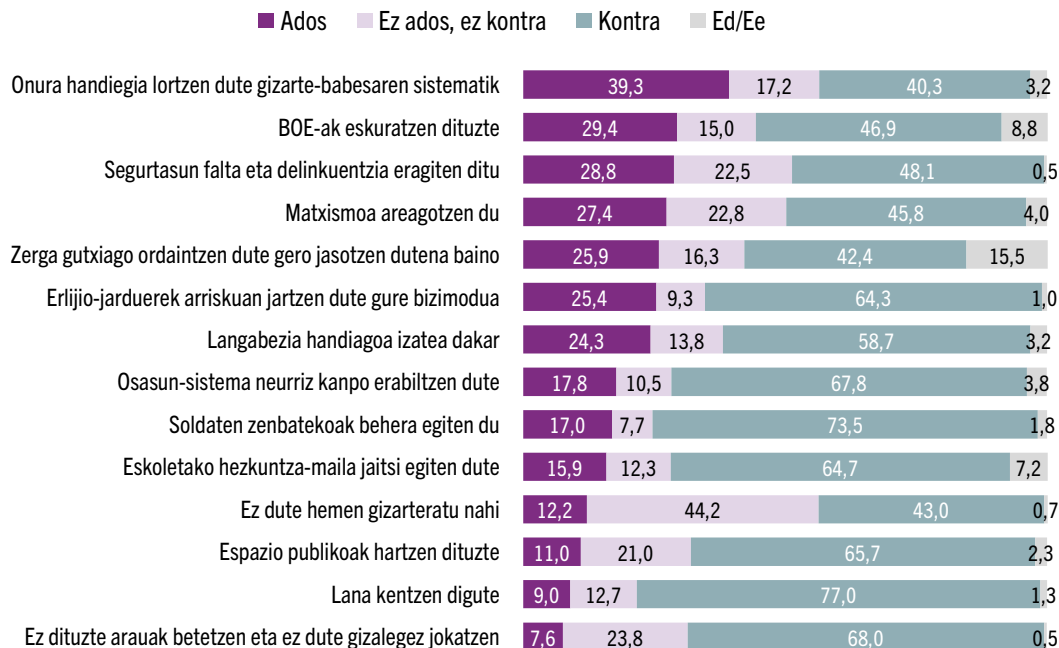
Tunika, txilaba, kipa eta hijabari dagokienez, ematen du herritarrek ez dutela eragozpenik: gehienei jantzi egokiak iruditzen zaizkie.

6

Estereotipoak

Estereotipo eta zurrumurru nagusien sailkapena (%)

g6a, 6b, 6g, 6h, 6i, 6j, 6k, 6l, 6m, 19d, 19e, 19f, 19j, 19m

Herritarrei gizartean zabaldua dauden estereotipo eta zurrumurru nagusiak zein diren galdetu zaienean, ikusi da hauek direla euskal gizartean errotuen daudenak: “babes-sistemaren onura jasotzen dutela” eta “BOE-ak eskuratzen dituztela”.

Alderantziz, hauek dira gutxien zabaldua daudenak: “arauak ez dituztela ezagutzen eta ez dutela gizalegez jokatzeko”, “lana kentzen digutela” eta “espazio publikoak hartzen dituztela”.

7

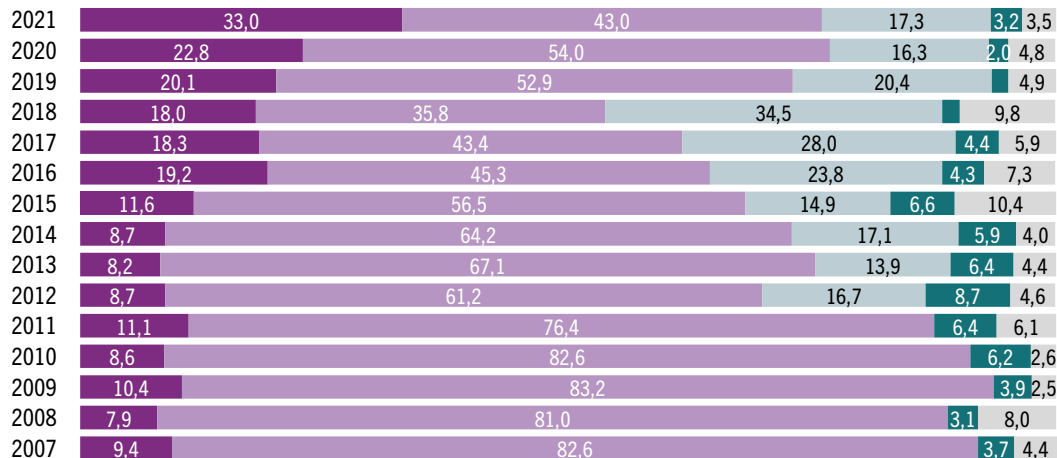

Immigrazio-politika

- a. Sartzea, bizitzen geratzea eta kanporatzea
- b. Erregularizatu gabeko immigranteekiko politika
- c. Babesa edo asiloa eskatzen duten pertsonetikiko politika
- d. Bakarrik dauden adingabe atzerritarrekiko politika

A) SARTZEA, BIZITZEN GERATZEA ETA KANPORATZEA

Immigrazio-politika euskal herritarren arabera (%) (*)

- Inolako lege-trabarik gabe sartzzen uztea
- Lan-kontratua dutenei bakarrik sartzzen uztea
- Legezko beste baldintza batzuk betetzen dituztenei sartzzen uztea: familia berriz biltzea, ikasleak, errefuxiatuak...
- Erabat debekatzea etorkin atzeritarrak sartzea
- Ed/Ee

g9

(*) 2007.-2011. urteetako Barometroetan: inolako lege-trabarik gabe sartzzen uztea; lan-kontratua dutenei bakarrik sartzzen uztea; erabat debekatzea etorkin atzeritarrak sartzea

Gizonak

34,8

Emakumeak

31,3

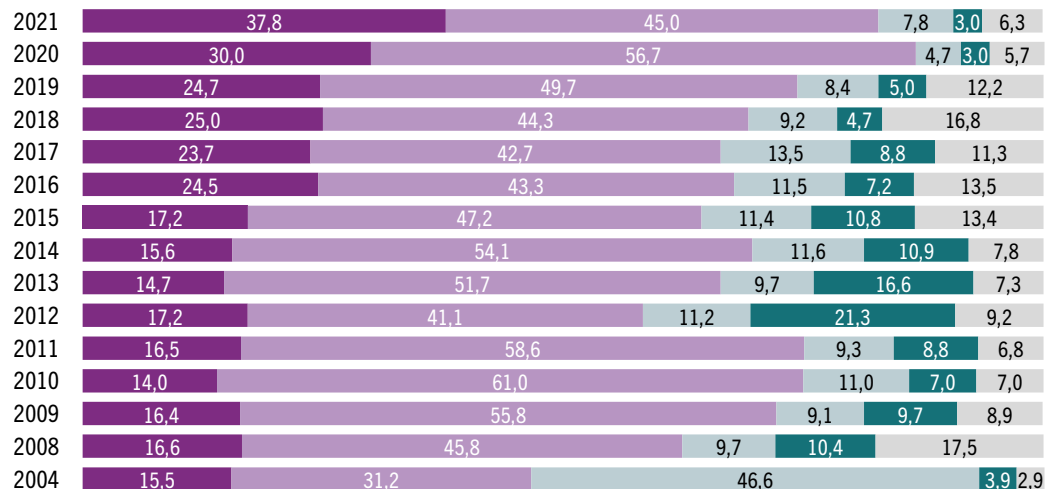
Euskal herritarren % 33,0k uste du ez dela inolako lege-oztoporik jarri behar etorkinen sarrera eragozteko. % 60,3k sarrera baimenduko luke, baina baldintza hauekin: laneko kontratu bat izatea (% 43,0) edo bestelako legezko betekizun batzuk betetzea (% 17,3). Bestalde, biztanleriaren % 3,2k erabat debekatuko lukete immigranteen sarrera.

Aurreko urtearekin alderatuta, ikusten dugu nabarmen igo dela pertsonen iritsiera askearen aldekoen ehunekoa, hau da, inolako lege-trabarik gabekoa. Halaber, igo egin da, baita ere, "legezko beste baldintza batzuk betetzen dituztenei sartzzen uztearen" aldekoen ehunekoa.

Generoaren arabera, emaitzek adierazten dute ez dagoela alde esanguratsurik estatistikaren ikuspuntutik; hortaz, baieztatu dezakegu ez dagoela alderik gizonen eta emakumeen artean migrazio-politikak baloratzean.

B) ERREGULARIZATU GABEKO IMMIGRANTEEKIKO POLITIKA

Zure ustez, zer egin beharko luke Gobernuak erregularizatu gabeko immigranteekin? (%)

■ Guztiak erregularizatu, "paperak" eman

■ Lana daudenak bakarrik erregularizatu

■ Bitartekoak beren herrialdera itzultzeko

■ Guztiak kanpora bidali

■ Ed/Ee

Gizonak

Emakumeak

Euskal gizarteak orain ere lana eta administrazio-egoera erregularra lotzen ditu; horrenbestez, lana dutenen egoera erregularizatzearen alde (bizileku-baimenak ematearen alde) ageri dira: % 45,0ek pentsatzen dute hori. Alabaina, lotura horren pisua murriztu egin da 2020. urtearekin alderatuta (% 56,7).

Bestalde, igo egin da egoera irregularran dauden pertsona guztiak erregularizatu behar liratekeela edo edozein egoeratan daudela ere "paperak eman" beharko litzaiekeela uste duten pertsonen ehunekoa.

Estatistikaren ikuspegitik, ez dago alde esanguratsurik gizonen eta emakumeen artean; antzeko iritzia dute immigranteen administrazio-egoerari buruz.

COVID-19ren osasun-krisian, gure inguruko Europako herrialde batzuetan **ezohiko erregularizazioa egin zaie administrazio-egoera irregularrean dauden atzerritar jatorriko pertsonen lanpostuak urgentziaz betetzeko**. Zenbateraino zaude ados neurri horrekin? (%)

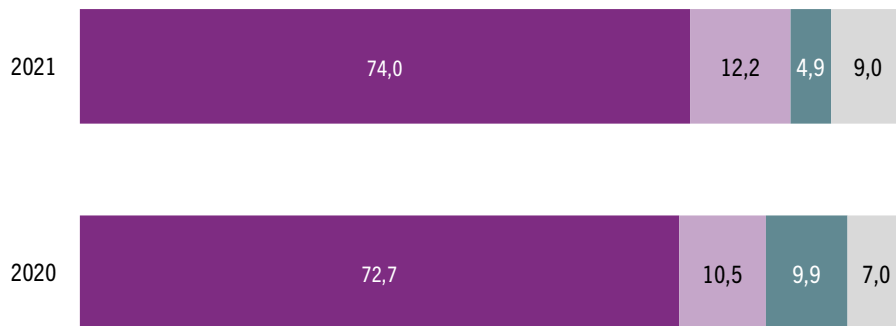
Gizonak

Emakumeak

6,6

3,2

Ados Ez ados, ez kontra Kontra Ed/Ee

g43

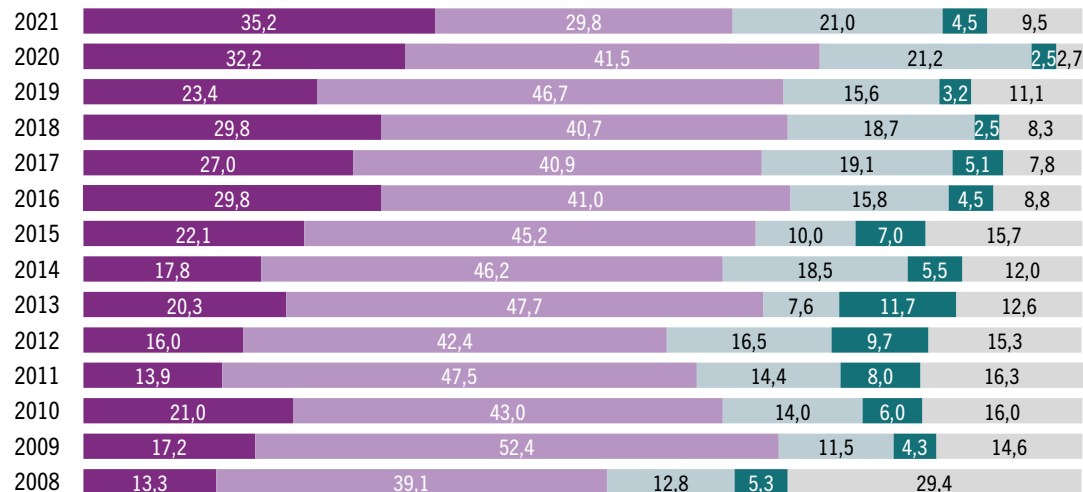
Europako herrialde batzuek lanpostuak betetzeko hartutako presazko eta ezohiko neurriei buruz galdetuta, herritar gehienek begi onez ikusten dute neurri horiek hartzea (% 74,0). Aurreko urtearekin alderatuta, neurri mota horien aldeko pertsonen ehunekoa hazi egin da arinki (+1,3 puntu).

Horretatik harago, biztanleen % 12,2 ez daude ez ados, ez kontra; % 4,9k, berriz, neurri mota horien aurka daudela adierazi dute.

Datuak generoaren arabera aztertuz gero, kasu honetan ikusten dugu gizonak (% 6,6) emakumeek baino okerrago ikusten dutela ezohiko erregularizazio-neurriak abian jartzea.

C) BABESA EDO ASILOA ESKATZEN DUTEN PERTSONEKIKO POLITIKA

Eta babes- edo asiloa eskatzen duten pertsonekin, zure ustez, zer egitea izango litzateke egokiena?

■ Mugarik gabe hartu

■ Hartu, baina urtean kopuru jakin bat baino ez

■ Ed/Ee

■ Hartu, ihesi dabiltzala egiaztatzen bada

■ Ez hartu, inola ere

Gizonak

34,8

Emakumeak

35,5

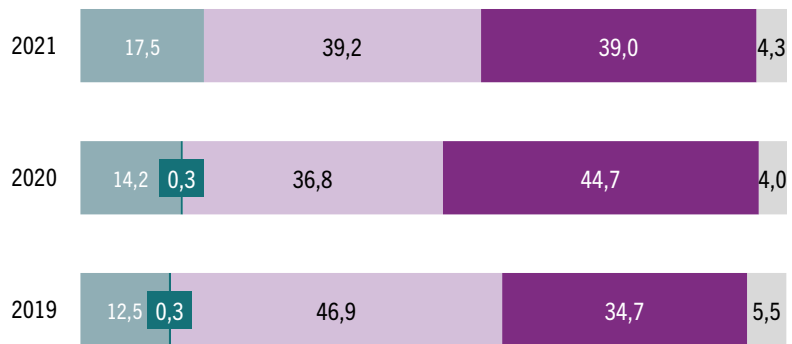
Errefuxiatuei harrera egitearen aldeko jarrerak % 35,2 arte igo dira, eta serie osoko daturik handiena da. 50,8k adierazi dute zenbait baldintzarekin hartu beharko liratekeela: dela benetan jazarpena jasaten ari direla egiaztatuta (% 29,8), dela kuota-banaketa eginda (% 21,0).

Bilakaerari erreparatuz gero, babes- edo asilo- eskatzaileak mugarik gabe hartu beharko liratekeela uste dutenen ehunekoa igo egin da bigarren urtez jarraian.

Inkestatuei pertsonen babesari eta asiloari buruz galdetzean, ez da alde estatistiko esanguratsurik ikusi generoari erreparatuta.

D) BAKARRIK DAUDEN ADINGABE ATZERRITARREKIKO POLITIKA

Ziur asko, badakizu batzuetan iristen direla Euskadira **adingabe atzerritarrek**, pertsona heldu batek lagundu gabe; hau da, tutore edo arduradunik gabe. **Zure ustez, zer jarrera izan beharko lukete euskal administrazioek kasu horietan? (%)**

■ Haien sorlekura itzultzea

■ Ez artatu

■ Artatu, kupo bat bete arte, eta gainerakoak autonomia-erkidegoen artean banatu

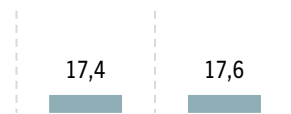
■ Lagundu gabeko adingabe atzerritarrek tutoretzapeko etxebizitzetan edo egoitzetan hartzea

■ Ed/Ede

g12

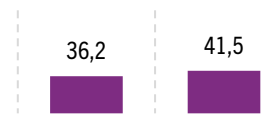
Haien sorlekura itzultzea

Gizonak Emakumeak

Tutoretzapeko etxebizitzetan edo egoitzetan hartzea

Gizonak Emakumeak

Euskal biztanleriaren gehiengoak uste du euskal administrazioek bakarrik dauden adingabe atzerritarrek artatu beharko lituzketela: % 39,2k uste dute kupo bat bete arte artatu beharko lirakeela, eta % 39,0 tutoretzapeko etxebizitzetan edo egoitzetan hartzearen alde daude.

2020an lortutako datuekin alderatuz gero, ikusten dugu igo egin dela kuotetan oinarritutako laguntza eskaintzearen aldekoen ehunekoa, eta, aldi berean, jaitsi egin dela tutoretzapeko etxebizitzak eskaintzearen aldekoen ehunekoa.

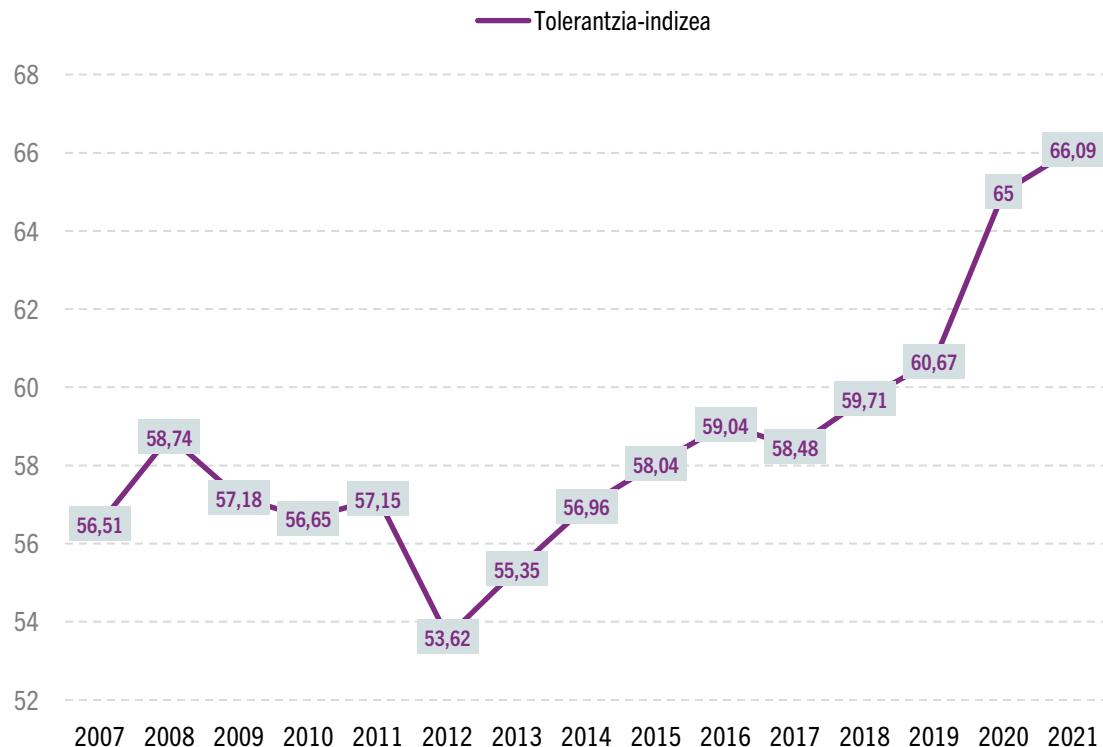
Generoari erreparatuta, alde txiki batzuk dauden arren erantzunetan, ez dira esanguratsuak estatistikoki, eta esan dezakegu gizonak eta emakumeak antzeko iritzia dutela.

8

Tolerantzia-indizea

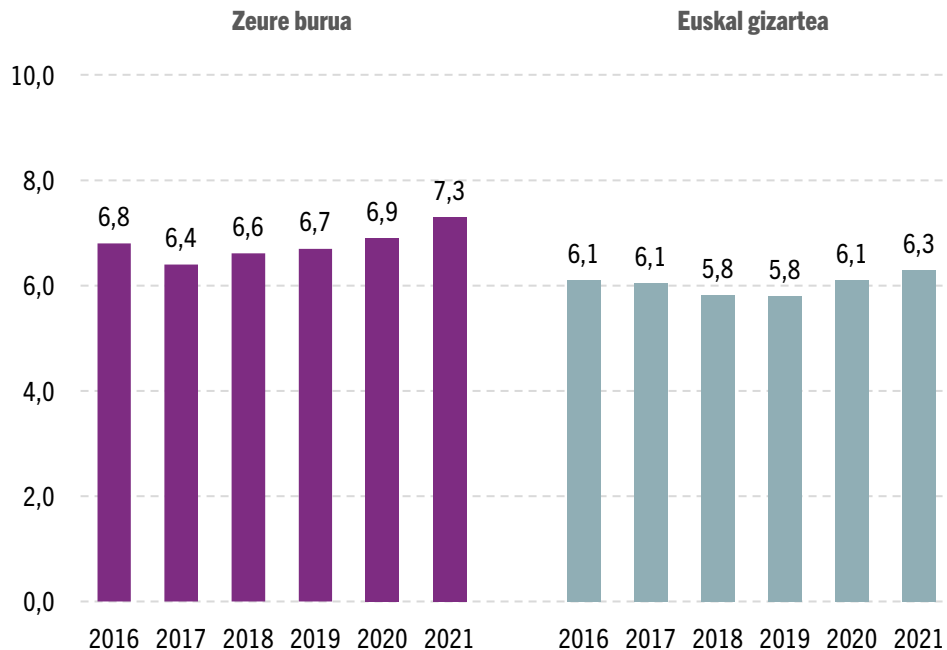
Tolerantzia-indizearen bilakaera

Azken urte hauetan tolerantzia-indizean lortutako emaitzak oso baldintzatuta eta lotuta egon dira dinamika makroekonomikoekin. Hala, hedapen ekonomikoko garaietan puntuazioak altuagoak izan ohi dira, eta krisi-garaiei konfiantza-galera eta atzeritar jatorriko pertsonetako tolerantzia txikiagoa lotzen zaizkie. Lotura hori immigrazioaren eta kultura-aniztasunaren hasierako faseetan dauden gizarteetan gertatzen da, hala nola euskal kasuan.

Nolanahi ere, COVID-19aren krisiak eragin duen egoeran, lotura hori hautsi egin da: osasun-krisiak Euskadiko eta Espainiako ekonomiaren beherakada eragin duen arren, egoera horrek ez du ekarri atzeritarrekiko tolerantzia txikitzea, baizik eta kontrakoa. Euskal gizartearen indar handiagoa du solidaritate sozialak eta krisiaren aurrean elkartasuna areagotzeak, egoera horrek sortzen duen ziurgabetasunak baino. Ikusteko dago ea azken bi urteetako igoerak (5 puntutik gora 2019aren aldean) finkatuko diren datozen urteetan.

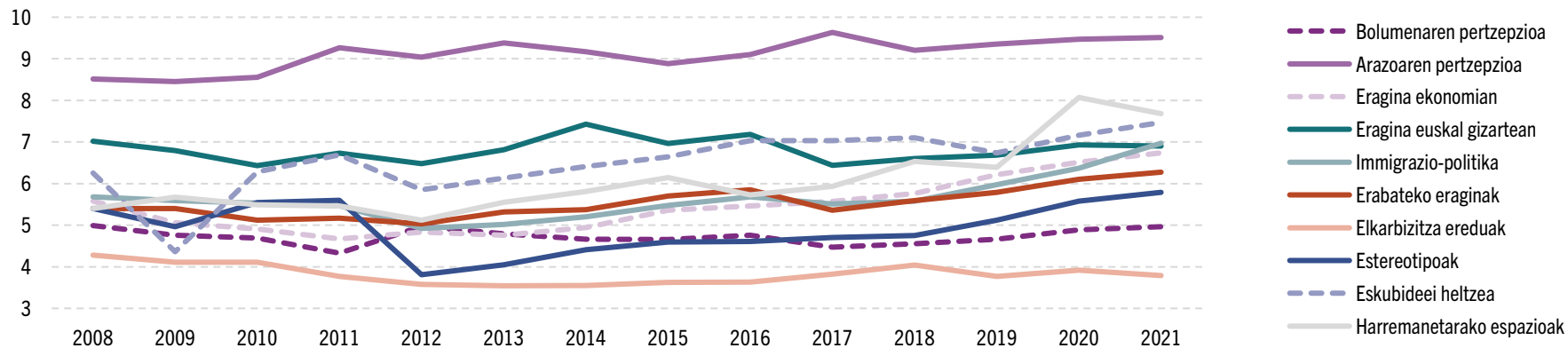
Euskal herritarren tolerantzia-mailaren pertzepzioa (0tik 10era)

Inkestari erantzun diotenen beren buruari eta euskal herritarrei buruz egiten duten autoebaluazioari dagokionez, deigarria da beren iritzia bat datozela gure indizeak euskal gizarteari ematen dion puntuazioarekin. Norberaren eta euskal gizartearen balorazioaren batezbesteko aritmetikoa kalkulatu gero (geure burua posizio hobeetan jartzeko joera daukagu inguratzen gaituen gizarte osoaren aldean), 6,8 puntu lortzen ditugu; datu hori oso hurbil dago gure tolerantzia-indizeak euskal gizarteari ematen dion puntuaziotik (66,1 puntu).

Ikerketa psikosozialeko eskuliburuetan jasotzen denaren aurka —pertsonek beren buruarekiko duten joera kognitiboa aipatzen dute, batez ere gai arantzatsuetan, hala nola xenofobian edo atzerritarrekiko tolerantzian—, euskal biztanleek errealitatearen azterketa nahiko doia egiten dute; izan ere, haien balorazio subjektiboa nahiko bat dator indizearen bidez egindako balorazioarekin.

Puntuazioen bilakaera hamar arloetan, 2008-2021

Oro har, 2020aren aldean, indize orokorra arinki hobetu izana aztertutako dimentsio edo arlo guztietan hobekuntza txikiak gertatu izanari zor zaio.

Euskal gizarteak bi arlotan soilik izan ditu atzerapenak. Bata, euskal jatorriko biztanleriaren (espainiarrak) eta atzerriar jatorrikoen arteko harreman-espazioei buruzkoa da (prestutasuna auzoa, lan egiteko edo ikasteko espazioa partekatze, adiskidetasun mistoak izateko, espazio publikoak partekatze, gure auzoetako fisionomian aldaketak onartzeko eta merkataritza-espazioak banatzeko...), nahiz eta 2019arekin alderatuta hobekuntzak nabarmena izaten jarraitzen duen.

Bestea bizikidetzaren ereduaren arloa da; horietan apenas egon da aldaketarik azken urteetan. Agian, gure nukleo gogorrera jotzen duelako, gizarteratzeko

prozesua eta bizikidetzaren oro har ulertzen dugun moduari “asimilazionismo bigun edo dekantaziozko asimilazionismo” deitu izan diogun jarrerari eusten diogu arlo horretan. Hau da, euskal gizarteak argi du gizarteratzea eta bizikidetzaren onak pertsona guztiek partekatzen duten erantzukizuna dela, eta atzerriarrek egin behar dutela ahalegin handiagoa euskal gizartearen gehiengoaren kultura-jardunetara ohitzea.

Gure ustez, une egokia izan daiteke euskal erakundeek kultura-aniztasuna kudeatzeko euskal eredu publiko bat baliatzearen alde egin dezaten argi eta garbi: kulturartekotasuna; izan ere, eredu hori da demokratikoena eta kultura-aniztasuna arrakastaz kudeatzen dela bermatzeko gaitasun handiena duena.

Tolerantzia-indizearekin lotutako aldagaiak, 2021

TOLERANTZIA-ATALASE

TXIKIENA

DUTEN PERTSONEN PROFILA

	Aldagaia	Esang.
45 urte eta gehiago	Adina	.000
Lehen mailako ikasketak	Ikasketak	.000
Katoliko praktikanteak eta ez praktikanteak	Erljioa	.000
Erdaldunak	Hizkuntza	.000
Espainiarra edo ezaxola	Abertzaletasuna	.001
Batez ere espainiar sentitzen direnak	Identitate-sentimendua	.000
Eskuina edo zentro-eskuina	Ideologia	.000
Hilean 1.000 € gehienez	Diru-sarrerak	.009
Gustura ez daudenak	Egoera ekonomikoa	.000
Etxeko lanetan aritutakoak	Lanbidea	.000
Estatus baxua edo ertaina	Estatua	.000
Ezkorrak	Baikortasuna	.001
Aurreikuspen txarrak edo normalak	Etorkizuna	.000
Immigrante asko	Aurzoa	.000
Inolako hartu-emanik ez	Interakzio publikoa	.000
Inolako hartu-emanik ez	Aisialdiko interakzioa	.000
Oso altua	COVID-19ren eragina	.039

TOLERANTZIA-ATALASE

HANDIENA

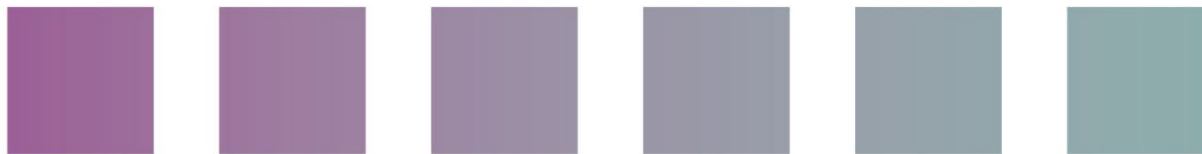
DUTEN PERTSONEN PROFILA

18-44 urte	
Unibertsitate-ikasketak	
Agnostikoak, ateoak	
Euskaldunak	
Euskal subiranista	
Batez ere euskaldun edo euskaldun-espainiar	
Ezkerra edo zentro-ezkerra	
Hilean 2.500 € edo gehiago	
Bere egoerarekin gustura daudenak	
Ikasleak, aktiboak edo langabezia	
Estatus altua	
Baikorrak	
Aurreikuspen onak	
Immigrante gutxi edo immigranterik ez	
Hartu-eman handia edo nolabaitekoa	
Hartu-eman handia	
Altua, ertaina edo baxua	

Urteotan ohikoa denez, aldagai soziodemografiko, politiko-ideologiko, ekonomiko edo psikosozial gehienek jarrerak baztertzen dituzte aldagai biko harreman batean. Edonola ere, atzerritarrekiko tolerantzia handiagoa edo txikiagoa izatearen atzean dauden faktoreek zerikusi handiagoa dute banakako aldeekin kategorizazio sozialetik lortutakoekin baino.

Aldagai biko moduan bereizteko gai ez diren aldagaiak 2021ean hauek dira: egoitza-lurraldea, sexua, egoitza-habitataren tamaina eta atzerritarrekin izandako harreman pribatuen intentsitatea.

9

Ondorioak

2021eko Barometroa osasun-pandemiaren salbuespeneko testuinguruan egin da berriro, 2020an bezala. laz adierazi genuen eta aurten errepikatu egiten dugu: emaitzek bizi dugun egoeraren eragina izan behar dute, gure ikerketa-jomugetarako garrantzitsuak diren hiru arlotan gutxienez: osasunaren arloa, ekonomiaren arloa eta arlo psikosoziala.

laz lortutako emaitzen ildotik, ematen du 2021eko Barometroak adierazten duela euskal gizartea, oro har, jakitun dela egoeraren larritasunaz eta ulerkorragoak, toleranteagoak eta inklusiboagoak izateko unea izateaz EAEn bizi garen pertsona guztiekin, egungo egoera gainditu ahal izateko. Ondorioz, 2021eko Barometroan euskal gizarteak atzeritarrekiko jarrera eta posizio zertxobait positiboagoak agertzen ditu 2020an baino.

Horrez gain, ondorio hauek nabarmendu ditzakegu:

1. Euskal gizarteak arazo garrantzitsuak ditu eta horien artean ez dago immigrazioa: inoiz ez da arazo gisa ikusi, ezta orain ere.
2. Euskal gizarteak atzerritarrekiko duen tolerantzia-mailan eragina izaten jarraitzen du osasun-krisiak eta horren ondorioek. Aurten, tolerantzia-indizearen balioa 2020an lortutako emaitzen ildoan dago, baina zertxobait positiboagoa da: 66,09 puntu.
3. Euskal gizartearen kezka handienak gure ongizate-egoerari mehatxu egiten diotenekin dago lotuta, eta horiek aurreiritzi edo “zurrumuru” nagusietan ikusten dira. Hala eta guztiz ere, euskal gizarteak baztertu egiten du bertakoentzako soilik den gizarte-babeserako sistema bat. Uste du hezkuntza publikoa zein osasuna pertsona guztientzako eskubide unibertsalak direla.
4. Joera positiboa ikusten dugu immigrazioarekiko estereotipo faltsu eta negatiboekin lotuta: oro har, gero eta babes gutxiago dute gizarte-iruditerian.
5. 2021eko Barometroaren datuek atzerritarren kolektibo batzuk estigmatizatuta daudela erakusten jarraitzen dute, batez ere marokoarrak, aljeriarrak edo magrebtarrak, oro har; eta eguneroko bizikidetzan ezinikusiak eta errezeloak pizten jarraitzen dute. Islamarekiko sentimendua ere ez da ona.
6. Bizikidetzaren eredu “asimilazionismo biguna” da; horrenbestez, gizarteratze-prozesuetan immigranteek eta bertakoek ahalegin partekatua egin behar dutela onartu arren, euskal gizarteak immigranteei eskatzen die ahalegin handiagoa egiteko gure ohitura eta tradizioetara egokitzeko. Euskal erakundeek argi eta garbi kulturartekotasunean oinarritutako aniztasuna kudeatzeko eredu publiko baten alde egiteko garaia da.
7. Generoaren arabera, datuek erakusten dute oro har ez dagoela alde nabarmenik euskal gizartean, eta gizonek eta emakumeek antzeko iritzia dutela immigrazioari buruz.

ikus
pegi

Immigrazioaren
Euskal Behatokia
Observatorio Vasco
de Inmigración